

ZAKON

O DOPRINOSIMA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE

("Sl. glasnik RS", br. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012 - usklađeni din. izn., 8/2013 - usklađeni din. izn., 47/2013, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 57/2014, 68/2014 - dr. zakon, 5/2015 - usklađeni din. izn., 112/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 7/2018 - usklađeni din. izn., 95/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn. i 86/2019)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se doprinosi za obavezno socijalno osiguranje (u daljem tekstu: doprinosi), obveznici doprinosa, osnovice doprinosa, stope doprinosa, način obračunavanja i plaćanja doprinosa, kao i druga pitanja od značaja za utvrđivanje i plaćanje doprinosa.

Član 2

Doprinosima se obezbeđuju sredstva za finansiranje obaveznog socijalnog osiguranja, i to:

- 1) penzijskog i invalidskog osiguranja;
- 2) zdravstvenog osiguranja;
- 3) osiguranja za slučaj nezaposlenosti.

Član 3

Doprinosi, u smislu ovog zakona, jesu:

- 1) za penzijsko i invalidsko osiguranje:

(1) doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje;

(2) dodatni doprinos za staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem u skladu sa zakonom;

(3) doprinos za slučaj invalidnosti i telesnog oštećenja po osnovu povrede na radu i profesionalne bolesti u slučajevima utvrđenim zakonom.

2) za zdravstveno osiguranje:

(1) doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje;

(2) doprinos za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti u slučajevima utvrđenim zakonom.

3) za osiguranje za slučaj nezaposlenosti - doprinos za obavezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Član 4

Sredstva doprinosa su javni prihod, pod kontrolom i na raspolaganju organizacija za obavezno socijalno osiguranje, osnovanih zakonima koji uređuju sistem obaveznog socijalnog osiguranja, za namene utvrđene u skladu sa tim zakonima.

Član 5

Ako su doprinosi koji su uređeni ovim zakonom na drukčiji način uređeni drugim zakonom, primenjuju se odredbe ovog zakona.

II DEFINICIJE POJMOVA

Član 6

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) **Obveznik doprinosa** je osiguranik i poslodavac ili isplatilac prihoda, na čiji teret se plaća doprinos;

2) **Obveznik obračunavanja, odnosno plaćanja doprinosa** je osiguranik i poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda koji je dužan da obračuna, odnosno plati doprinos u svoje ime i u svoju korist ili u svoje ime, a u korist osiguranika;

3) **Osiguranik** je fizičko lice obavezno osigurano prema zakonima koji uređuju sistem obaveznog socijalnog osiguranja;

4) **Zaposleni** je osiguranik - fizičko lice koje u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca prema zakonima koji uređuju radne odnose;

5) **Upućeni radnik** je osiguranik - zaposleni koji za poslodavca sa sedištem u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Republika) obavlja poslove u drugoj državi ili je na radu u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu ili u međunarodnoj organizaciji u inostranstvu;

6) **Domaći državljanin zaposlen u inostranstvu** je osiguranik zaposlen u inostranstvu kod inostranog poslodavca ako za to vreme nije obavezno osiguran kod stranog nosioca osiguranja ili ako prava iz obaveznog socijalnog osiguranja, po propisima te države, ne može ostvariti ili koristiti van njene teritorije;

7) **Inostrani penzioner** je osiguranik - domaći državljanin koji prima penziju, invalidninu ili rentu isključivo od inostranog nosioca osiguranja;

8) **Lice koje obavlja privremene i povremene poslove** je osiguranik koji obavlja poslove po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, zaključenom u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose, i po tom osnovu ostvaruje ugovorenu naknadu;

9) **Volonter** je fizičko lice koje, u skladu sa zakonom koji uređuje volontiranje, obavlja rad u okviru organizovanog dobrovoljnog pružanja usluge ili obavljanja aktivnosti od opšteg interesa, za opšte dobro ili za dobro drugog lica, bez prava na novčanu naknadu ili drugu imovinsku korist;

9a) **Lice na stručnom osposobljavanju i usavršavanju** je fizičko lice koje, u skladu sa zakonom koji uređuje rad, obavlja rad po osnovu ugovora o stručnom osposobljavanju i usavršavanju ili drugog ugovora, bez zasnivanja radnog odnosa;

10) **Poslodavac** je pravno, odnosno fizičko lice ili drugi pravni subjekat koje je obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa za zaposlene, lica koja obavljaju privremene i povremene poslove i za izabrana, imenovana i postavljena lica koja ostvaruju razliku zarade, odnosno plate. Poslodavcem se smatra i zadruga, za lica koja obavljaju privremene i povremene poslove preko zadruga;

11) **Zadruga** je omladinska ili studentska zadruga osnovana u skladu sa zakonom koji uređuje zadruga;

12) **Isplatilac prihoda** je poslodavac, drugo pravno, odnosno fizičko lice ili drugi pravni subjekat koje je dužno da u ime i u korist osiguranika ili u svoje ime, a u korist osiguranika obračuna i plati doprinos istovremeno sa isplatom prihoda na koje se plaća doprinos;

13) **Samostalna delatnost** je privredna, profesionalna ili druga delatnost koju obavlja: preduzetnik, osnivač odnosno član privrednog društva, samostalni umetnik, sveštenik i verski službenik;

14) **Preduzetnik** je osiguranik - fizičko lice koje obavlja samostalnu privrednu, profesionalnu ili drugu delatnost u skladu sa zakonom po osnovu koje plaća porez na dohodak građana na prihode od samostalne delatnosti;

15) **Osnivač**, odnosno član privrednog društva je osiguranik - fizičko lice koje radi u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član, bez obzira da li je sa privrednim društvom zasnovalo radni odnos. Pod radom se, pored radnog odnosa, podrazumeva i predstavljanje i zastupanje privrednog društva na osnovu upisa u registar nadležne organizacije;

16) **Samostalni umetnik** je osiguranik - fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja umetničku delatnost i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, u skladu sa zakonom koji uređuje oblast kulture, ako nije osigurano po drugom osnovu;

17) **Lice koje ostvaruje ugovorenu naknadu** je fizičko lice koje obavlja poslove po osnovu ugovora o delu, autorskog ugovora, ugovora o dopunskom radu i drugog ugovora ili po nekom drugom osnovu, a za izvršen rad ostvaruje ugovorenu naknadu, odnosno naknadu za rad (u daljem tekstu: ugovorena naknada);

18) **Ugovorena naknada** je naknada za rad u kojoj su sadržani porez i doprinosi koji se plaćaju na teret lica koja ostvaruju tu naknadu;

19) **Naknada po osnovu invalidnosti** je naknada koja se po osnovu preostale radne sposobnosti i opasnosti od nastanka invalidnosti ostvaruje, kao stečeno pravo po zakonu koji uređuje obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, iz sredstava organizacije za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje;

20) **Novčana naknada** je naknada koja se ostvaruje za vreme nezaposlenosti iz sredstava organizacije nadležne za zapošljavanje, a u kojoj su sadržani doprinosi koji se plaćaju na teret lica koje ostvaruje tu naknadu;

21) **Naknada zarade** je naknada koja se ostvaruje kao pravo iz sredstava organizacije obaveznog zdravstvenog osiguranja, kao i naknada po osnovu zakona koji uređuje finansijsku podršku porodici sa decom;

22) **Poljoprivrednik** je osiguranik koji obavlja poljoprivrednu delatnost;

23) **Lice uključeno u obavezno osiguranje** je fizičko lice koje se na svoj zahtev uključilo u obavezno socijalno osiguranje u skladu sa zakonom;

23a) Lice za koje se sredstva za uplatu doprinosa obezbeđuju u budžetu Republike je osiguranik - fizičko lice koje, u smislu zakona koji uređuje sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja i pod uslovima propisanim tim zakonom: pripada grupaciji stanovništva koja je izložena povećanom riziku oboljevanja; lice čija je zdravstvena zaštita potrebna u vezi sa sprečavanjem, suzbijanjem, ranim otkrivanjem i lečenjem bolesti od većeg socijalno-medicinskog značaja; kao i lice koje je u kategoriji socijalno ugroženog stanovništva, ako ne ispunjava uslove za sticanje svojstva osiguranika po drugom osnovu saglasno tom zakonu, ili ako prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ne ostvaruje kao član porodice osiguranika - a za koje se u budžetu Republike, prema zakonu koji uređuje sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja, obezbeđuju sredstva za uplatu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje;

24) **Doprinos iz osnovice** je iznos doprinosa koji obračunava, obustavlja i plaća poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda u ime i u korist osiguranika;

25) **Doprinos na osnovicu** je iznos doprinosa koji obračunava i plaća poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda u svoje ime, a u korist osiguranika ili osiguranik koji sam za sebe plaća doprinos;

26) **Mesečna osnovica doprinosa** je iznos na koji se obračunavaju i plaćaju doprinosi za jedan kalendarski mesec osiguranja;

27) **Najniža mesečna osnovica doprinosa** je najniži iznos na koji se obračunavaju i plaćaju doprinosi za jedan kalendarski mesec osiguranja;

28) **Najviša mesečna osnovica doprinosa** je najviši iznos na koji se obračunavaju i plaćaju doprinosi za jedan kalendarski mesec osiguranja;

29) **Najviša godišnja osnovica doprinosa** je najviši iznos na koji se obračunavaju i plaćaju doprinosi po svim osnovama za kalendarsku godinu osiguranja;

30) **Prosečna mesečna zarada u Republici** je prosečan iznos mesečne zarade isplaćene po zaposlenom u Republici u određenom periodu prema objavljenim podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike;

31) **Prosečna godišnja zarada u Republici** je prosečan iznos godišnje zarade isplaćene po zaposlenom u Republici u godini za koju se doprinosi obračunavaju i plaćaju, prema objavljenim podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

III OBVEZNICI DOPRINOSA

Član 7

Obveznici doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje su osiguranici, u skladu sa zakonom koji uređuje sistem obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja, i to:

- 1) zaposleni;
- 2) izabrana, imenovana i postavljena lica koja ostvaruju razliku zarade, odnosno plate;
- 3) lica koja obavljaju privremene i povremene poslove po ugovoru zaključenom neposredno sa poslodavcem, odnosno preko zadruge osim lica do navršenih 26 godina života ako su na školovanju;
- 4) lica koja ostvaruju naknadu zarade po zakonu koji uređuje finansijsku podršku porodici sa decom;
- 5) lica koja ostvaruju naknadu zarade po zakonu koji uređuje obavezno zdravstveno osiguranje;
- 6) preduzetnici;
- 7) osnivači, odnosno članovi privrednog društva;
- 8) poljoprivrednici;
- 9) lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu;
- 10) samostalni umetnici;
- 11) sveštenici i verski službenici;
- 12) lica koja ostvaruju novčanu naknadu po zakonu koji uređuje zapošljavanje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti;
- 13) domaći državljani zaposleni u inostranstvu;
- 14) lica uključena u obavezno osiguranje, u skladu sa zakonom;
- 15) drugi osiguranici, u skladu sa zakonom koji uređuje sistem obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja.

Obveznici doprinosa na osnovicu, za osiguranike iz stava 1. tač. 1) do 5) ovog člana su i poslodavci, odnosno drugi isplatioci prihoda na istu osnovicu kao i osiguranici, a po stopi propisanoj ovim zakonom.

Član 8

Obveznici doprinosa za zdravstveno osiguranje su osiguranici u skladu sa zakonom koji uređuje sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja, i to:

- 1) zaposleni;
- 2) izabrana, imenovana i postavljena lica koja ostvaruju razliku zarade, odnosno plate;
- 3) lica koja obavljaju privremene i povremene poslove po ugovoru;
- 4) lica koja ostvaruju naknadu zarade po zakonu koji uređuje finansijsku podršku porodici sa decom;
- 5) lica koja ostvaruju naknadu zarade po zakonu koji uređuje obavezno zdravstveno osiguranje;
- 6) preduzetnici;
- 7) osnivači, odnosno članovi privrednog društva;
- 8) poljoprivrednici;
- 9) samostalni umetnici;
- 10) sveštenici i verski službenici;
- 11) *(brisana)*
- 12) lica koja ostvaruju novčanu naknadu po zakonu koji uređuje zapošljavanje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti;
- 13) domaći državljani zaposleni u inostranstvu;
- 14) inostrani penzioneri;
- 15) strani državljani za vreme školovanja ili stručnog usavršavanja na teritoriji Republike;
- 15a) lica za koja se sredstva za uplatu doprinosa obezbeđuju u budžetu Republike;
- 16) drugi osiguranici, u skladu sa zakonom koji uređuje sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Obveznici doprinosa na osnovicu, za osiguranike iz stava 1. tač. 1) do 5) ovog člana su i poslodavci, odnosno drugi isplatioci prihoda, po istoj stopi i na istu osnovicu kao i ti osiguranici.

Obveznici doprinosa na osnovicu su poslodavci za:

- 1) zaposlene za vreme neplaćenog odsustva u skladu sa zakonom koji uređuje sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- 2) strane državljane koji na teritoriji Republike rade kod domaćeg poslodavca na osnovu posebnog ugovora o razmeni stručnjaka ili sporazuma o međunarodnoj tehničkoj saradnji.

Obveznici doprinosa na osnovicu su isplatioci penzija i naknada po osnovu invalidnosti po zakonu koji uređuje obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje.

Obaveza plaćanja doprinosa na osnovicu, za osiguranike iz stava 1. tačka 15a) ovog člana izvršava se na teret sredstava budžeta Republike, saglasno zakonu koji uređuje sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Član 9

Obveznici doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti su osiguranici u skladu sa zakonom koji uređuje sistem obaveznog osiguranja za slučaj nezaposlenosti, i to:

- 1) zaposleni;
- 2) izabrana, imenovana i postavljena lica koja ostvaruju razliku zarade, odnosno plate;
- 3) lica koja obavljaju privremene i povremene poslove po ugovoru;
- 4) lica koja ostvaruju naknadu zarade po zakonu koji uređuje finansijsku podršku porodici sa decom;
- 5) lica koja ostvaruju naknadu zarade po zakonu koji uređuje obavezno zdravstveno osiguranje;
- 6) preduzetnici;
- 7) osnivači, odnosno članovi privrednog društva;
- 8) drugi osiguranici, u skladu sa zakonom koji uređuje sistem obaveznog osiguranja za slučaj nezaposlenosti.

Član 10

Poslodavac je obveznik dodatnog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja koji se zaposlenom računa sa uvećanim trajanjem, u skladu sa zakonom.

Preduzetnik je obveznik dodatnog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem, a koji kao osiguranik ostvaruje u skladu sa zakonom.

Član 11

Obveznici doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za slučaj invalidnosti i telesnog oštećenja po osnovu povrede na radu i profesionalne bolesti i doprinosa za zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, u slučajevima utvrđenim zakonom jesu:

- 1) zadruga - za lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju privremene i povremene poslove preko zadruga, u skladu sa zakonima koji uređuju sistem obaveznog socijalnog osiguranja;
- 2) organizacija za zapošljavanje - za lica koja, u skladu sa zakonom koji uređuje zapošljavanje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti, uputi na dodatno obrazovanje i obuku;
- 3) organ, organizacija ili ustanova (škola, fakultet i dr.) ili drugo lice - kod koje se učenik ili student nalazi na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi, praktičnoj nastavi ili učenju kroz rad u sistemu dualnog obrazovanja;
- 4) organizator volontiranja u skladu sa zakonom koji uređuje volontiranje - za volontera;
- 4a) poslodavac u skladu sa zakonom koji uređuje rad - za lica na stručnom osposobljavanju i usavršavanju;
- 5) drugi pravni subjekti, u skladu sa zakonima koji uređuju sistem obaveznog socijalnog osiguranja.

Član 12

Kada osiguranik ostvaruje prihode po više različitih osnova (radni odnos, samostalna delatnost, ugovori i dr.), doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje obračunava se i plaća po svim tim osnovima, do iznosa najviše godišnje osnovice doprinosa, u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, obaveza obračunavanja i plaćanja doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje po osnovu zaposlenja, odnosno po osnovu samostalne delatnosti isključuje obavezu plaćanja doprinosa po osnovu poljoprivredne delatnosti.

IV OSNOVICE DOPRINOSA

Član 13

Osnovica doprinosa za zaposlene i za poslodavce je zarada, odnosno plata i naknada zarade, odnosno plate u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose, opštim aktom i ugovorom o radu, odnosno rešenjem nadležnog organa (u daljem tekstu: zarada).

Osnovica doprinosa za zaposlene i za poslodavce iz stava 1. ovog člana ne umanjuje se za neoporezivi iznos iz člana 15a stav 2. Zakona o porezu na dohodak građana.

Osnovica doprinosa za zaposlene i za poslodavce je i iznos koji predstavlja zbir premije za dobrovoljno zdravstveno osiguranje koju poslodavac na teret sopstvenih sredstava plaća za zaposlene - osiguranike uključene u dobrovoljno zdravstveno osiguranje u Republici u skladu sa propisima koji uređuju dobrovoljno zdravstveno osiguranje i penzijskog doprinosa u dobrovoljni penzijski fond koji poslodavac na teret sopstvenih sredstava plaća za zaposlene - članove dobrovoljnog penzijskog fonda u skladu sa propisima koji uređuju dobrovoljne penzijske fondove i penzijske planove, umanjen za iznos od 5.872 dinara mesečno.

Osnovica iz st. 1. do 3. ovog člana za poslodavce je i osnovica dodatnog doprinosa za staž osiguranja koji se zaposlenom računa sa uvećanim trajanjem u skladu sa zakonom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u osnovicu doprinosa za zaposlene i za poslodavce ne uračunavaju se primanja koja zaposleni ostvari od poslodavca, na koja se ne plaća porez na zarade saglasno zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Član 14

Osnovica doprinosa za upućene radnike, ako nisu obavezno osigurani po propisima države u koju su upućeni ili ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, kao i za poslodavce, je iznos zarade koju bi, u skladu sa zakonom, opštim aktom i ugovorom o radu, ostvarili u Republici na istim ili sličnim poslovima.

Osnovica doprinosa iz stava 1. ovog člana ne može biti niža od dvostruke najniže mesečne osnovice doprinosa iz člana 37. ovog zakona.

Član 15

Osnovica doprinosa za domaće državljane koji su na teritoriji Republike zaposleni kod stranih ili međunarodnih organizacija i ustanova, stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava ili kod stranih pravnih ili fizičkih lica, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, i za strane državljane i lica bez državljanstva koji su na teritoriji Republike zaposleni kod stranih pravnih ili fizičkih lica, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, odnosno kod međunarodnih organizacija i ustanova i stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je takvo osiguranje predviđeno međunarodnim ugovorom, kao i za poslodavce je zarada.

Član 15a

Osnovica doprinosa za zaposlene i za poslodavce, za novonastanjenog obveznika po osnovu čije zarade se ostvaruje pravo na umanjenje osnovice poreza na zarade saglasno zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana, je zarada umanjena za 70%.

Pravo na umanjenje osnovice iz stava 1. ovog člana može da se ostvari za onog novonastanjenog obveznika koji ispunjava uslov da se smatra osiguranikom saglasno zakonima kojima se uređuje obavezno socijalno osiguranje, kao i za potrebe primene ugovora o socijalnom osiguranju koje Republika primenjuje sa drugim državama.

Član 16

Osnovica doprinosa za lica koja obavljaju privremene i povremene poslove, kao i za poslodavce je ugovorena naknada po tom osnovu.

Član 17

Osnovica doprinosa za izabrana, imenovana i postavljena lica koja, pored zarade kod poslodavca kod koga su u radnom odnosu, ostvaruju i razliku zarade, odnosno plate za vreme obavljanja javne funkcije, kao i za isplatioce je ta razlika zarade, odnosno plate.

Član 18

Osnovica doprinosa za osiguranike koji ostvaruju naknadu zarade za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi

posebne nege deteta u skladu sa zakonom koji uređuje finansijsku podršku porodici sa decom, kao i za isplatioce naknade je iznos naknade zarade.

Član 19

Osnovica doprinosa za osiguranike koji ostvaruju naknadu zarade po osnovu privremene sprečenosti za rad iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, u skladu sa zakonom, kao i za isplatioce naknade je iznos naknade zarade.

Član 20

Osnovica doprinosa za isplatioce penzije i naknade po osnovu invalidnosti iz sredstava organizacije za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, u skladu sa zakonom, je iznos penzije, odnosno naknade.

Član 21

Osnovica doprinosa za osiguranike koji ostvaruju novčanu naknadu iz sredstava organizacije nadležne za zapošljavanje, u skladu sa zakonom, je iznos novčane naknade.

Član 22

Osnovica doprinosa za preduzetnike koji u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana porez plaćaju na stvarni prihod je:

- 1) mesečni iznos lične zarade u smislu zakona koji uređuje porez na dohodak građana, ili
- 2) oporeziva dobit ako preduzetnik ne isplaćuje ličnu zaradu iz tačke 1) ovog stava.

Ako preduzetnik isplaćuje ličnu zaradu osnovica doprinosa utvrđuje se u skladu sa članom 13. st. 2. i 3. ovog zakona.

Za preduzetnike koji porez plaćaju na paušalno utvrđeni prihod osnovica doprinosa je paušalno utvrđen prihod u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana.

Osnovica iz st. 1. do 3. ovog člana za preduzetnike je i osnovica dodatnog doprinosa za staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem, a koji preduzetnik ostvaruje u skladu sa zakonom.

Član 23

Osnovica doprinosa za osnivače, odnosno članove privrednog društva je najmanje najniža mesečna osnovica iz člana 37. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, osnovica doprinosa za osnivače, odnosno članove privrednog društva koji su zasnovali radni odnos sa privrednim društvom čiji su osnivači, odnosno članovi je zarada u skladu sa članom 13. ovog zakona.

Član 24

(Brisan)

Član 25

Osnovica doprinosa za samostalne umetnike je oporezivi prihod po osnovu obavljanja umetničke delatnosti na koji se plaća porez na dohodak građana, po zakonu koji uređuje porez na dohodak građana, ostvaren u godini za koju se utvrđuju i plaćaju doprinosi.

Do konačnog utvrđivanja oporezivog prihoda iz stava 1. ovog člana, samostalni umetnici plaćaju tromesečno akontaciju doprinosa na osnovicu koju, u zavisnosti od visine očekivanih prihoda u tekućoj godini, opredele u jednom od sledećih iznosa pomnoženim koeficijentom tri:

- 1) najniža osnovica doprinosa iz člana 38. ovog zakona;
- 2) prosečna mesečna zarada u Republici isplaćena po zaposlenom u prethodnoj godini;
- 3) dvostruka prosečna mesečna zarada u Republici isplaćena po zaposlenom u prethodnoj godini;
- 4) četverostruka prosečna mesečna zarada u Republici isplaćena po zaposlenom u prethodnoj godini.

Član 26

Osnovica doprinosa za sveštenike i verske službenike je jedan od iznosa na koji osiguranika, polazeći od dužnosti na koju je osiguranik raspoređen, njegove školske spreme, godina radnog staža i drugih kriterijuma sadržanih u unutrašnjem zakonodavstvu crkve, odnosno verske zajednice, opredeli crkva, odnosno verska zajednica, i to:

- 1) najniža mesečna osnovica doprinosa iz člana 38. ovog zakona pomnožena koeficijentom u rasponu od 1 do 5;

2) prosečna mesečna zarada u Republici isplaćena po zaposlenom u prethodnoj godini pomnožena koeficijentom u rasponu od 1 do 5.

Osnovicu iz stava 1. ovog člana crkva, odnosno verska zajednica opredeljuje u saradnji sa nadležnom organizacijom za obavezno socijalno osiguranje, koja podatke o tome za svakog osiguranika dostavlja nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave, u roku od 15 dana od dana sticanja svojstva osiguranika.

Osnovica opredeljena za određenog osiguranika u smislu st. 1. i 2. ovog člana ne može se menjati u toku tekuće godine, a može se izmeniti za narednu godinu, pod uslovom da podaci o izmenjenoj osnovici doprinosa budu dostavljeni nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave do 15. februara godine za koju se utvrđuje obaveza.

Član 27

Osnovica doprinosa za poljoprivrednike koji su u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana obveznici poreza na prihode od samostalne delatnosti je:

1) mesečni iznos lične zarade u smislu zakona koji uređuje porez na dohodak građana, ili

2) oporeziva dobit ako poljoprivrednik ne isplaćuje ličnu zaradu iz tačke 1) ovog stava.

Ako poljoprivrednik iz stava 1. ovog člana isplaćuje ličnu zaradu osnovica doprinosa utvrđuje se u skladu sa članom 13. st. 2. i 3. ovog zakona.

Osnovica doprinosa za poljoprivrednike, osim poljoprivrednika iz stava 1. ovog člana, je najniža mesečna osnovica iz člana 38. ovog zakona.

Član 28

Osnovica doprinosa za lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu je oporezivi prihod od ugovorene naknade u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana.

Član 29

Osnovica doprinosa za lica uključena u obavezno socijalno osiguranje su osnovice propisane aktom organizacije za obavezno socijalno osiguranje, na koji saglasnost daje Vlada Republike Srbije.

Član 30

Osnovica doprinosa za domaće državljane zaposlene u inostranstvu je prosečna mesečna zarada u Republici isplaćena u četvrtom kvartalu prethodne godine, prema objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Član 31

Osnovica doprinosa za inostrane penzionere je iznos penzije, invalidnine ili rente ostvarene u mesecu za koji se doprinos utvrđuje, odnosno plaća.

Penzija, invalidnina ili renta koja se prima u stranoj valuti, radi utvrđivanja osnovice doprinosa iz stava 1. ovog člana, preračunava se u dinarsku protivvrednost po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem poslednjeg dana u mesecu za koji se doprinos utvrđuje, odnosno plaća.

Član 32

Osnovica doprinosa za poslodavce za zaposlenog na neplaćenom odsustvu je zarada koju bi taj zaposleni ostvario da je na radu.

Član 33

Osnovica doprinosa za poslodavca za strane državljane koji na teritoriji Republike rade kod domaćeg poslodavca na osnovu posebnog ugovora o razmeni stručnjaka ili sporazuma o međunarodnoj tehničkoj saradnji je prosečna mesečna zarada u Republici isplaćena u četvrtom kvartalu prethodne godine, prema objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Član 34

Osnovica doprinosa za strane državljane za vreme školovanja ili stručnog usavršavanja na teritoriji Republike je prosečna mesečna zarada u Republici isplaćena po zaposlenom u četvrtom kvartalu prethodne godine.

Član 35

Osnovice doprinosa za obveznike iz člana 11. ovog zakona za penzijsko i invalidsko osiguranje za slučaj invalidnosti i telesnog oštećenja po osnovu povrede na radu i profesionalne bolesti i doprinosa za zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, u slučajevima utvrđenim zakonom je najniža mesečna osnovica doprinosa, odnosno ugovorena naknada ako se ostvaruje i ako je viša od najniže mesečne osnovice doprinosa.

Član 35a

(Brisan)

Član 35b

Osnovica doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje lica za koja se sredstva za uplatu doprinosa obezbeđuju u budžetu Republike, je mesečna osnovica doprinosa koju čini iznos od 15% prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene po zaposlenom u prethodnoj godini, prema objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Iznos mesečne osnovice doprinosa iz stava 1. ovog člana, svake godine objavljuje ministar nadležan za poslove finansija, a služi za obračun i plaćanje doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje počev od prvog januara godine za koju se doprinosi utvrđuju i plaćaju.

V NAJNIŽA I NAJVIŠE OSNOVICE DOPRINOSA

1. Najniža mesečna osnovica doprinosa

Član 36

Mesečna osnovica doprinosa ne može biti niža od najniže mesečne osnovice doprinosa.

Ako je osnovica doprinosa, propisana ovim zakonom, niža od najniže mesečne osnovice doprinosa, obračun i plaćanje doprinosa vrši se na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, najniža mesečna osnovica doprinosa ne primenjuje se kod obračuna i plaćanja doprinosa na osnovice iz čl. 17. do 21. i čl. 28. i 35b ovog zakona.

Član 37

Najnižu mesečnu osnovicu doprinosa čini iznos od 35% prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene, odnosno ostvarene u periodu za prethodnih 12 meseci počev od meseca septembra u tekućoj godini, za koji period su objavljeni podaci republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Iznos najniže mesečne osnovice, iz stava 1. ovog člana, svake godine objavljuje ministar nadležan za poslove finansija, a primenjuje se od prvog dana narednog meseca po objavljivanju tog iznosa.

Član 38

Najnižu mesečnu osnovicu doprinosa za osiguranike iz čl. 25, 26. i 27. ovog zakona čini iznos od 35% prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene, odnosno ostvarene u periodu za prethodnih 12 meseci počev od meseca septembra u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuju i plaćaju doprinosi, prema objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Iznos najniže mesečne osnovice iz stava 1. ovog člana, svake godine objavljuje ministar nadležan za poslove finansija, a služi za obračun i plaćanje doprinosa počev od prvog januara godine za koju se doprinosi utvrđuju i plaćaju.

Član 39

Kada je period za koji se obračunava doprinos kraći od mesec dana, a ispunjeni su uslovi za primenu najniže mesečne osnovice doprinosa, obračun doprinosa se vrši na srazmerni iznos najniže mesečne osnovice doprinosa.

Kada zaposleni radi sa skraćenim radnim vremenom po osnovu invalidnosti u skladu sa rešenjem nadležne organizacije za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, a ispunjeni su uslovi za primenu najniže mesečne osnovice doprinosa po osnovu zarade i drugih primanja iz člana 13. ovog zakona, obračun doprinosa vrši se na srazmeran iznos najniže mesečne osnovice doprinosa.

Srazmerni iznos najniže mesečne osnovice doprinosa utvrđuje se od najniže mesečne osnovice doprinosa srazmerno broju dana, odnosno broju časova rada u mesecu za koji postoji obaveza obračuna doprinosa.

Član 40

Za zaposlenog koji radi sa nepunim radnim vremenom kod jednog poslodavca, a zarada koju ostvaruje je niža od najniže mesečne osnovice doprinosa, osnovica doprinosa je najniža mesečna osnovica doprinosa.

Za zaposlenog koji radi sa nepunim radnim vremenom kod dva ili više poslodavaca, svaki poslodavac obračunava i plaća doprinose na zaradu koju zaposleni ostvaruje kod tog poslodavca, ako je ta zarada jednaka ili viša od srazmernog iznosa najniže mesečne osnovice doprinosa koji se utvrđuje srazmerno radnom vremenu zaposlenog kod tog poslodavca u odnosu na puno radno vreme.

Ako zaposleni radi sa nepunim radnim vremenom kod dva ili više poslodavaca, poslodavac kod kojeg ostvaruje zaradu nižu od srazmernog iznosa najniže mesečne osnovice doprinosa koji se utvrđuje srazmerno radnom vremenu zaposlenog kod tog

poslodavca u odnosu na puno radno vreme, obračunava i plaća doprinose na srazmerni iznos najniže mesečne osnovice doprinosa.

2. Najviša mesečna osnovica doprinosa

Član 41

Ako je propisana osnovica doprinosa viša od najviše mesečne osnovice doprinosa, obračun i plaćanje doprinosa vrši se na najvišu mesečnu osnovicu doprinosa.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, najviša mesečna osnovica doprinosa ne primenjuje se kod obračuna i plaćanja doprinosa na osnovice iz člana 28. ovog zakona.

Kada je period za koji se obračunava doprinos kraći od mesec dana ili kada zaposleni radi sa skraćenim ili nepunim radnim vremenom, a ispunjeni su uslovi za primenu najviše mesečne osnovice doprinosa, obračun doprinosa se vrši na iznos najviše mesečne osnovice doprinosa.

Član 42

Najvišu mesečnu osnovicu doprinosa čini petostruki iznos prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene, odnosno ostvarene u periodu za prethodnih 12 meseci počev od meseca septembra u tekućoj godini, za koji period su objavljeni podaci republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Iznos najviše mesečne osnovice, iz stava 1. ovog člana, svake godine objavljuje ministar nadležan za poslove finansija, a primenjuje se od prvog dana narednog meseca po objavljivanju tog iznosa.

3. Najviša godišnja osnovica doprinosa

Član 43

Najvišu godišnju osnovicu doprinosa čini zbir iznosa 12 mesečnih osnovica iz člana 42. ovog zakona.

Iznos najviše godišnje osnovice, iz stava 1. ovog člana, svake godine objavljuje ministar nadležan za poslove finansija.

VI STOPE DOPRINOSA

Član 44

Stope po kojima se obračunavaju i plaćaju doprinosi jesu:

- 1) za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje - 25,5%;
- 2) za obavezno zdravstveno osiguranje - 10,3%;
- 3) za osiguranje za slučaj nezaposlenosti - 0,75%.

Kada se doprinosi plaćaju istovremeno iz osnovice i na osnovicu, obračun doprinosa vrši se po sledećim stopama:

- 1) za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje - 14% za lica iz člana 7. stav 1. tač. 1) do 5) ovog zakona, a 11,5% za poslodavca, odnosno drugog isplatioca prihoda licima iz člana 7. stav 1. tač. 1) do 5) ovog zakona;
- 2) za obavezno zdravstveno osiguranje - 5,15%.
- 3) *(brisana)*

Doprinos za osiguranje za slučaj nezaposlenosti plaća se iz osnovice po stopi od 0,75%.

Član 45

Poslodavac - pravno lice, preduzetnik, preduzetnik paušalac ili preduzetnik poljoprivrednik, koji zaposli novo lice ima pravo na povraćaj dela plaćenih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, na teret zaposlenog i na teret poslodavca, po osnovu zarade za novozaposleno lice, isplaćene zaključno sa 31. decembrom 2020. godine.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se lice sa kojim je poslodavac zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi, koje je prijavio na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja i koje je pre zasnivanja radnog odnosa kod Nacionalne službe za zapošljavanje bilo bez prekida prijavljeno kao nezaposleno najmanje šest meseci, a lice koje se smatra pripravnikom najmanje tri meseca.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana ne smatra se lice koje je pre zasnivanja radnog odnosa bilo zaposleno kod poslodavca koji je povezano lice sa poslodavcem kod koga zasniva radni odnos, odnosno kod poslodavca koji bi, da nije prestao da postoji, bio povezano lice sa poslodavcem kod koga novozaposleno lice zasniva radni odnos, nezavisno od toga da li je postojao prekid radnog odnosa.

Povezano lice, u smislu ovog zakona, je lice koje se smatra povezanim licem u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica.

Olakšicu iz stava 1. ovog člana može ostvariti poslodavac ako se zasnivanjem radnog odnosa sa novozaposlenim licem poveća broj zaposlenih kod poslodavca u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. marta 2014. godine.

Olakšicu iz stava 1. ovog člana može da koristi i poslodavac koji započne obavljanje delatnosti posle 31. marta 2014. godine.

Poslodavac ima pravo na povraćaj plaćenih doprinosa iz stava 1. ovog člana, i to:

- 1) 65% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje jednim, a najviše sa devet novozaposlenih lica;
- 2) 70% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje 10, a najviše sa 99 novozaposlenih lica;
- 3) 75% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje 100 novozaposlenih lica.

Zbir iznosa plaćenog doprinosa za koji poslodavac ima pravo na povraćaj prema stavu 7. ovog člana i iznosa plaćenog doprinosa za koji poslodavac nema pravo na povraćaj, predstavlja iznos ukupno plaćene obaveze doprinosa po osnovu zarade za novozaposleno lice.

Povraćaj plaćenih doprinosa iz stava 7. ovog člana vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva za povraćaj nadležnom poreskom organu.

Zahtev za povraćaj plaćenih doprinosa iz stava 9. ovog člana podnosi se na propisanom obrascu.

Poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja koji su uređeni odgovarajućim zakonom, osim u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana koja se odnosi na istu vrstu olakšice, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari olakšicu iz ovog člana.

Olakšicu iz ovog člana ne mogu ostvariti državni organi i organizacije, Zaštitnik građana, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, Državna revizorska institucija, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Agencija za borbu protiv korupcije, Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, Komisija za zaštitu konkurencije, Komisija za hartije od vrednosti, Fiskalni savet, Republička radiodifuzna agencija, Agencija za energetiku Republike Srbije i druge javne agencije, javna preduzeća, javne službe i drugi direktni ili indirektni budžetski korisnici, odnosno korisnici javnih sredstava.

Obrazac iz stava 10. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove finansija, podzakonskim aktom kojim je propisan obrazac za istovrsnu olakšicu saglasno zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Član 45a

(Brisan)

Član 45b

Poslodavac koji na neodređeno vreme zaposli lice sa invaliditetom u skladu sa zakonom koji uređuje sprečavanje diskriminacije lica sa invaliditetom, za koje odgovarajućom pravno-medicinski validnom dokumentacijom dokaže invalidnost, oslobađa se obaveze plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje koji se plaćaju na osnovicu, odnosno na teret sredstava poslodavca, za period od tri godine od dana zasnivanja radnog odnosa tog lica.

Novozaposlenim licem sa invaliditetom iz stava 1. ovog člana smatra se lice sa kojim je poslodavac zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom koji uređuje rad i koje je prijavio na obavezno socijalno osiguranje kod nadležnih organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Novozaposlenim licem sa invaliditetom iz stava 1. ovog člana neće se smatrati lice koje je pre zasnivanja radnog odnosa bilo zaposleno kod poslodavca koji je osnivač ili povezano lice sa poslodavcem kod koga zasniva radni odnos, nezavisno od toga da li je postojao prekid radnog odnosa.

Oslobođenje od plaćanja doprinosa iz ovog člana ne mogu ostvarivati državni organi i organizacije, javna preduzeća, javne službe i drugi direktni ili indirektni budžetski korisnici.

Poslodavci koji za određeno lice koriste ili su koristili oslobođenje od plaćanja doprinosa po drugom pravnom osnovu u skladu sa odgovarajućim propisom, ne mogu za isto lice ostvarivati oslobođenje od plaćanja doprinosa iz ovog člana.

Nacionalna služba za zapošljavanje plaća doprinos za novozaposlena lica sa invaliditetom za koje je poslodavac ostvario olakšicu u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Način i postupak primene odredaba ovog člana sporazumno uređuju ministar nadležan za poslove finansija, ministar nadležan za poslove rada, zapošljavanja i socijalne politike i ministar nadležan za poslove zdravlja.

Član 45v

Poslodavac - pravno lice koje se u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo razvrstava u mikro i mala pravna lica, kao i preduzetnik, preduzetnik paušalac ili preduzetnik poljoprivrednik, koji zasnjuje radni odnos sa najmanje dva nova lica, ima pravo na povraćaj 75% plaćenih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, na teret zaposlenog i na teret poslodavca, po osnovu zarade za novozaposleno lice, isplaćene zaključno sa 31. decembrom 2020. godine.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se lice sa kojim je poslodavac zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi, koje je prijavio na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja i koje je pre zasnivanja radnog odnosa kod Nacionalne službe za zapošljavanje bilo bez prekida prijavljeno kao nezaposleno najmanje šest meseci, a lice koje se smatra pripravnikom najmanje tri meseca.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana ne smatra se lice koje je pre zasnivanja radnog odnosa bilo zaposleno kod poslodavca koji je povezano lice sa poslodavcem kod koga zasniva radni odnos, odnosno kod poslodavca koji bi, da nije prestao da postoji, bio povezano lice sa poslodavcem kod koga novozaposleno lice zasniva radni odnos, nezavisno od toga da li je postojao prekid radnog odnosa.

Poslodavac koji od 1. januara 2016. godine zasnjuje radni odnos sa jednim novozaposlenim, pa u narednom periodu zasnjuje radni odnos i sa drugim novozaposlenim licem, može koristiti olakšicu za prvog novozaposlenog tek po zasnivanju radnog odnosa sa drugim novozaposlenim licem, s tim da pravo na povraćaj plaćenih doprinosa za prvog novozaposlenog može da ostvari za zaradu koju je tom licu isplatio za mesec u kome je stekao uslov za korišćenje poreske olakšice.

Olakšicu iz stava 1. ovog člana može da ostvari poslodavac ako se zasnivanjem radnog odnosa sa novozaposlenim licem poveća broj zaposlenih najmanje za dva u odnosu na broj zaposlenih koji je poslodavac imao na dan 31. oktobra 2015. godine.

Ako je u periodu od 31. oktobra 2015. godine do 31. decembra 2015. godine poslodavac povećao broj zaposlenih u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. oktobra 2015. godine, olakšicu za novozaposlene sa kojima je zasnovao radni odnos od 1. januara 2016. godine može da koristi počev od meseca u kome je stekao uslov za korišćenje olakšice.

Ako je u periodu od 31. oktobra 2015. godine do 31. decembra 2015. godine poslodavac smanjio broj zaposlenih u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. oktobra 2015. godine, olakšicu za novozaposlene sa čijim zasnivanjem radnog odnosa poveća broj zaposlenih u odnosu na broj koji bi bio da nije smanjio broj zaposlenih u periodu od 31. oktobra 2015. godine do 31. decembra 2015. godine, može da koristi počev od meseca u kome je stekao uslov za korišćenje olakšice.

Olakšicu iz stava 1. ovog člana može da koristi i poslodavac koji započne obavljanje delatnosti posle 31. oktobra 2015. godine.

Povraćaj plaćenih doprinosa iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva za povraćaj nadležnom poreskom organu.

Zahtev za povraćaj plaćenih doprinosa iz stava 9. ovog člana podnosi se na propisanom obrascu.

Poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja koji su uređeni odgovarajućim zakonom, osim u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana koja se odnosi na istu vrstu olakšice, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari olakšicu iz ovog člana.

Olakšicu iz ovog člana ne mogu ostvariti državni organi i organizacije, javne agencije, javna preduzeća, javne službe i drugi direktni ili indirektni budžetski korisnici, odnosno korisnici javnih sredstava.

Obrazac iz stava 10. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove finansija, podzakonskim aktom kojim je propisan obrazac za istovrsnu olakšicu saglasno zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Član 45g

Poslodavac - novoosnovano privredno društvo, novoosnovani preduzetnik i novoosnovani preduzetnik poljoprivrednik, koji je upisan u registar nadležnog organa, odnosno organizacije, može da ostvari pravo na oslobođenje od plaćanja doprinosa na teret zaposlenog i na teret poslodavca po osnovu zarade osnivača koji su zaposleni u tom privrednom društvu, odnosno po osnovu lične zarade preduzetnika i preduzetnika poljoprivrednika.

Pravo na oslobođenje iz stava 1. ovog člana, poslodavac može da ostvari za zarade osnivača i lične zarade preduzetnika i preduzetnika poljoprivrednika, isplaćene u periodu od 12 meseci od dana kada je osnovano privredno društvo, odnosno registrovan preduzetnik i preduzetnik poljoprivrednik, čiji mesečni iznos pojedinačno za svako lice u periodu korišćenja oslobođenja nije viši od 37.000 dinara koji iznos u sebi ne sadrži porez i pripadajuće doprinose iz zarade.

Pravo na oslobođenje prestaje po isteku perioda iz stava 2. ovog člana, odnosno na dan kada se izvrši isplata mesečne zarade osnivača, odnosno lične zarade preduzetnika i preduzetnika poljoprivrednika koja je viša od iznosa iz stava 2. ovog člana, i poslodavac je dužan da obračuna i plati pripadajuće doprinose po osnovu te zarade, odnosno lične zarade, na iznos koji je isplatio uvećan za porez i pripadajuće

doprinosi koji se plaćaju iz zarade, kao i da za naredne zarade isplaćene tim licima obračunava i plaća doprinose u skladu sa zakonom.

Pravo na oslobođenje iz stava 1. ovog člana poslodavac ostvaruje pod sledećim uslovima:

1) da je fizičko lice - osnivač, odnosno svaki od osnivača ako ih je više, zasnovao radni odnos sa novoosnovanim privrednim društvom, zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi i da je prijavljen na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja;

2) da je fizičko lice - preduzetnik, odnosno preduzetnik poljoprivrednik prijavljen na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja;

3) da u periodu za koji ostvaruje pravo na oslobođenje to pravo može da ostvari za najviše devet osnivača zaposlenih, koji ispunjavaju uslove;

4) da su fizička lica - osnivači privrednog društva, preduzetnik i preduzetnik poljoprivrednik, u periodu od najmanje šest meseci neprekidno pre dana osnivanja privrednog društva, odnosno registrovanja preduzetnika ili preduzetnika poljoprivrednika, kod Nacionalne službe za zapošljavanje bili prijavljeni kao nezaposleni ili da su u periodu od 12 meseci pre dana osnivanja, odnosno registrovanja stekli srednje, više ili visoko obrazovanje, u skladu sa zakonom.

Oslobođenje iz ovog člana može da ostvari poslodavac - privredno društvo, preduzetnik i preduzetnik poljoprivrednik, koji je osnovan, odnosno registrovan zaključno sa 31. decembrom 2020. godine.

Po osnovu zarade, odnosno lične zarade lica iz stava 4. ovog člana za koja je jedan novoosnovani poslodavac ostvario oslobođenje iz ovog člana, drugi novoosnovani poslodavac - privredno društvo, preduzetnik i preduzetnik poljoprivrednik, ne može za ta lica da ostvari oslobođenje iz ovoga člana.

Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje za lica iz stava 1. ovog člana za koja se ostvaruje pravo na oslobođenje, plaćaju se iz budžeta Republike na iznos najniže mesečne osnovice doprinosa iz člana 37. ovog zakona.

Poslodavac koji koristi oslobođenje iz ovog člana, osim u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana koja se odnosi na istu vrstu oslobođenja, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari druge olakšice, uključujući i korišćenje subvencija za zapošljavanje i samozapošljavanje.

Član 45d

Poslodavac - novoosnovano privredno društvo koje obavlja inovacionu delatnost u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica, koje je upisano u registar nadležnog organa, može da ostvari pravo na oslobođenje od plaćanja doprinosa na teret zaposlenog i na teret poslodavca po osnovu zarade osnivača koji su zaposleni u tom privrednom društvu.

Pravo na oslobođenje iz stava 1. ovog člana, poslodavac može da ostvari za zarade osnivača isplaćene u periodu od 36 meseci od dana kada je osnovano privredno društvo.

Pravo na oslobođenje iz stava 1. ovog člana može da se ostvari za svakog osnivača po osnovu njegove mesečne zarade, i to zarade čiji iznos nije viši od 150.000 dinara mesečno, a ukoliko je viši onda po osnovu dela zarade u visini najviše do 150.000 dinara.

Pravo na oslobođenje iz stava 1. ovog člana poslodavac ostvaruje pod sledećim uslovima:

1) da je fizičko lice - osnivač, odnosno svaki od osnivača ako ih je više, zasnovao radni odnos sa novoosnovanim privrednim društvom, zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi i da je prijavljen na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja;

2) da u periodu za koji ostvaruje pravo na oslobođenje osnivač ima najmanje 5% akcija ili udela u novoosnovanom privrednom društvu.

Pravo na oslobođenje iz stava 1. ovog člana može da ostvari poslodavac - privredno društvo koje nije povezano ni sa jednim pravnim licem u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica i koje ne ostvaruje više od 30% svog ukupnog prihoda od drugih lica koja se smatraju povezanim sa bilo kojim osnivačem poslodavca - privrednog društva.

Oslobođenje iz ovog člana može da ostvari poslodavac koji je osnovan zaključno sa 31. decembrom 2020. godine.

Po osnovu zarade lica iz stava 4. ovog člana za koja je jedan novoosnovani poslodavac ostvario oslobođenje iz ovog člana, drugi novoosnovani poslodavac ne može za ta lica da ostvari oslobođenje iz ovoga člana.

Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje za lica iz stava 1. ovog člana za koja se ostvaruje pravo na oslobođenje, plaćaju se iz budžeta Republike na iznos najniže mesečne osnovice doprinosa iz člana 37. ovog zakona.

Poslodavac koji koristi oslobođenje iz ovog člana, osim u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana koja se odnosi na istu vrstu

oslobođenja, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari druge olakšice, uključujući i korišćenje subvencija za zapošljavanje i samozapošljavanje.

Član 45d

Poslodavac koji zasnjuje radni odnos sa licem koje se u skladu sa odredbama ovog člana može smatrati kvalifikovanim novozaposlenim (u daljem tekstu: kvalifikovano novozaposleno lice), oslobađa se obaveze plaćanja doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje na teret zaposlenog i na teret poslodavca, za zaradu isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2022. godine.

Poslodavac iz stava 1. ovog člana je poslodavac - pravno ili fizičko lice koji u bilo kom trenutku u periodu od 1. januara 2020. godine do 31. decembra 2022. godine sa kvalifikovanim novozaposlenim licem zaključi ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi i koji je kvalifikovano novozaposleno lice prijavio na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja.

Kvalifikovanim novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se lice koje u periodu od 1. januara 2019. godine do 31. decembra 2019. godine nije imalo status osiguranika zaposlenog, odnosno osiguranika samostalnih delatnosti koji je osnivač odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član, a koje je status osiguranika zaposlenog, odnosno osiguranika samostalnih delatnosti koji je osnivač odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član steklo u periodu od 1. januara 2020. godine do 30. aprila 2020. godine zasnivanjem radnog odnosa kod poslodavca iz stava 1. ovog člana ili kod drugog poslodavca.

Kvalifikovanim novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se i lice koje u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. aprila 2020. godine nije imalo status osiguranika zaposlenog, osiguranika preduzetnika, odnosno osiguranika samostalnih delatnosti koji je osnivač odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član, a koje je status osiguranika zaposlenog, odnosno status osiguranika samostalnih delatnosti koji je osnivač odnosno član privrednog društva koji je u radnom odnosu u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član steklo u periodu od 1. maja 2020. godine do 31. decembra 2020. godine zasnivanjem radnog odnosa kod poslodavca iz stava 1. ovog člana ili kod drugog poslodavca.

Oslobođenje od plaćanja doprinosa iz stava 1. ovog člana može da ostvari poslodavac ako se zasnivanjem radnog odnosa sa kvalifikovanim novozaposlenim licem poveća broj zaposlenih kod poslodavca u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. decembra 2019. godine.

Oslobođenje od plaćanja doprinosa iz stava 1. ovog člana može da ostvari i poslodavac koji započne obavljanje delatnosti posle 31. decembra 2019. godine.

Ako u toku korišćenja oslobođenja od plaćanja doprinosa za kvalifikovano novozaposleno lice poslodavac smanji broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar 2019. godine uvećan za broj kvalifikovanih novozaposlenih lica, gubi pravo da koristi oslobođenje od plaćanja doprinosa za onaj broj kvalifikovanih novozaposlenih lica za koliko je smanjen broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar 2019. godine uvećan za broj kvalifikovanih novozaposlenih lica, pri čemu, u slučaju kada je oslobođenje od plaćanja doprinosa ostvareno za više kvalifikovanih novozaposlenih lica, prvo gubi olakšicu za ono kvalifikovano novozaposleno lice sa kojim je ranije zasnovao radni odnos.

Izuzetno od stava 7. ovog člana, ako u toku korišćenja oslobođenja od plaćanja doprinosa za kvalifikovano novozaposleno lice poslodavac iz stava 6. ovog člana smanji broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar godine u kojoj je započeo obavljanje delatnosti, gubi pravo da koristi oslobođenje od plaćanja doprinosa za onaj broj kvalifikovanih novozaposlenih lica za koliko je smanjen broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar godine u kojoj je započeo obavljanje delatnosti.

Poslodavac se oslobađa obaveze plaćanja doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje iz stava 1. ovog člana, na sledeći način:

- 1) 100% doprinosa - za zarade isplaćene u periodu od 1. januara 2020. godine do 31. decembra 2020. godine;
- 2) 95% doprinosa - za zarade isplaćene u periodu od 1. januara 2021. godine do 31. decembra 2021. godine;
- 3) 85% doprinosa - za zarade isplaćene u periodu od 1. januara 2022. godine do 31. decembra 2022. godine.

Doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje za kvalifikovano novozaposleno lice, za koje se ostvaruje pravo na oslobođenje od plaćanja doprinosa saglasno stavu 9. ovog člana, plaćaju se iz budžeta Republike.

Poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja koji su uređeni odgovarajućim zakonom, osim u skladu sa odredbom zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana koja se odnosi na istu vrstu olakšice, po osnovu zasnivanja radnog odnosa sa tim licem nema pravo da za to lice ostvari oslobođenje iz ovog člana.

Kvalifikovanim novozaposlenim licem u smislu st. 3. i 4. ovog člana ne smatra se lice koje je u periodu od 1. januara 2019. godine do 30. aprila 2020. godine imalo status korisnika starosne, privremene starosne ili invalidske penzije.

Oslobođenje iz ovog člana ne mogu ostvariti državni organi i organizacije, javne agencije, javna preduzeća, javne službe i drugi direktni ili indirektni budžetski korisnici, odnosno korisnici javnih sredstava.

Član 45e

Proceduru koja se odnosi na plaćanje doprinosa saglasno čl. 45g, 45d i 45đ ovog zakona, sporazumno uređuju ministar nadležan za poslove finansija, ministar nadležan za poslove rada, zapošljavanja, boračka i socijalna pitanja i ministar nadležan za poslove zdravlja.

Član 46

Stope dodatnog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja koji se zaposlenom i preduzetniku računa sa uvećanim trajanjem u skladu sa zakonom jesu:

- 1) kada se efektivnih 12 meseci rada računa kao 14 meseci staža osiguranja - 3,70%;
- 2) kada se efektivnih 12 meseci rada računa kao 15 meseci staža osiguranja - 5,50%;
- 3) kada se efektivnih 12 meseci rada računa kao 16 meseci staža osiguranja - 7,30%;
- 4) kada se efektivnih 12 meseci rada računa kao 18 meseci staža osiguranja - 11,00%.

Član 47

Stope doprinosa za slučaj invalidnosti i telesnog oštećenja po osnovu povrede na radu i profesionalne bolesti, odnosno za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, u slučajevima utvrđenim zakonom, jesu:

- 1) za penzijsko i invalidsko osiguranje - 4,00%;
- 2) za zdravstveno osiguranje - 2,00%.

VII MIROVANJE OBAVEZA PLAĆANJA DOPRINOSA

Član 48

Za vreme mirovanja radnog odnosa koje je zaposlenom odobreno u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose, miruje obaveza plaćanja doprinosa, osim ako zakonom nije drukčije određeno.

Član 49

Poljoprivredniku kome miruje svojstvo osiguranika poljoprivrednika, u skladu sa zakonom koji uređuje obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, za taj period miruje obaveza plaćanja doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje.

Član 50

Preduzetniku koji prekine obavljanje delatnosti u skladu sa zakonom, obaveza plaćanja doprinosa miruje u periodu u kojem ne obavlja delatnost.

Preduzetnik iz stava 1. ovog člana može nastaviti plaćanje doprinosa i u periodu u kojem ne obavlja delatnost.

VIII OBRAČUNAVANJE, UTVRĐIVANJE I PLAĆANJE DOPRINOSA

Član 51

Obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa iz osnovice i na osnovicu za zaposlene, izabrana, imenovana i postavljena lica i lica koja obavljaju privremene i povremene poslove je poslodavac.

Poslodavac je dužan da doprinose iz stava 1. ovog člana obračuna i uplati istovremeno sa isplatom zarade, razlike zarade ili ugovorene naknade za privremene i povremene poslove, po propisima koji važe u momentu isplate tih primanja.

Ako poslodavac ne isplati zaradu do poslednjeg dana u tekućem mesecu za prethodni mesec, dužan je da najkasnije do tog roka obračuna i uplati doprinose za prethodni mesec na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa iz člana 37. ovog zakona.

Ako poslodavac u roku iz stava 3. ovog člana ne obračuna i ne uplati doprinose za prethodni mesec, nadležna organizaciona jedinica Poreske uprave, po službenoj dužnosti, a na osnovu raspoloživih podataka, obračunava doprinose u ime i za račun poslodavca.

Poslodavac je dužan da pri isplati zarade za odgovarajući mesec plati razliku između plaćenog iznosa doprinosa u skladu sa st. 3. i 4. ovog člana i iznosa doprinosa obračunatog na zaradu koju isplaćuje.

Obveznik doprinosa koji ostvaruje zaradu ili naknadu za privremene i povremene poslove kod nerezidenta Republike (diplomatsko ili konzularno predstavništvo strane države, odnosno međunarodna organizacija ili predstavnik i službenik takvog predstavništva, odnosno organizacije i dr.) ili kod drugog lica koje po zakonu nije u obavezi da obračunava i plaća doprinose po odbitku, a poslodavac ne obračuna i ne uplati doprinose istovremeno sa obračunom i isplatom zarade, odnosno naknade, dužan je da sam obračuna i plati doprinose po stopama iz člana 44. stav 1. ovog zakona, na način koji je za te slučajeve propisan za plaćanje poreza na dohodak građana, po zakonu koji uređuje porez na dohodak građana.

Obveznik doprinosa zaposleni koji u smislu zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana ostvaruje primanja od lica povezanih sa poslodavcem saglasno članu 13. stav 4. Zakona o porezu na dohodak građana, dužan je da sam obračuna i plati doprinose po stopama iz člana 44. stav 1. ovog zakona, na način koji je za te slučajeve propisan za plaćanje poreza na dohodak građana, po zakonu koji uređuje porez na dohodak građana.

Član 52

Ako se zarada isplaćuje u delovima, a prvi deo zarade je manji od najniže mesečne osnovice doprinosa, poslodavac je dužan da prilikom isplate prvog dela zarade, obračuna i plati doprinose na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa.

Član 52a

Preduzetnik iz člana 22. stav 1, odnosno poljoprivrednik iz člana 27. stav 1. ovog zakona, koji ostvaruje ličnu zaradu u smislu zakona koji uređuje porez na dohodak građana, dužan je da sam obračuna i plati doprinose na isplaćenu zaradu po stopama iz člana 44. stav 1. ovog zakona, na način na koji je to propisano za plaćanje poreza na zaradu, po zakonu koji uređuje porez na dohodak građana.

Preduzetnik, odnosno poljoprivrednik iz stava 1. ovog člana koji ne izvrši isplatu lične zarade do poslednjeg dana u tekućem mesecu za prethodni mesec, dužan je da najkasnije do tog roka obračuna i uplati doprinose na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa iz člana 37. ovog zakona.

Preduzetnik iz člana 22. stav 1, odnosno poljoprivrednik iz člana 27. stav 1. ovog zakona, kome je osnovica doprinosa oporeziva dobit, dužan je da obračuna i plati doprinose na način propisan za obračunavanje i plaćanje poreza na prihode od samostalne delatnosti na oporezivu dobit, po zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Član 53

Doprinose za osnivača, odnosno člana privrednog društva obračunava i plaća privredno društvo čiji je član.

Član 54

Obračun i uplatu doprinosa za zaposlenog na neplaćenom odsustvu, poslodavac je dužan da izvrši prilikom isplate zarada drugim zaposlenim.

Član 55

Obračun i uplatu doprinosa za stranog državljanina na radu po osnovu posebnog ugovora o razmeni stručnjaka ili sporazuma o međunarodnoj tehničkoj saradnji, poslodavac je dužan da izvrši prilikom isplate zarada drugim zaposlenim.

Član 56

Doprinose po osnovu naknade zarade, odnosno novčane naknade koja se isplaćuje iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, organizacije za zapošljavanje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti ili u skladu sa zakonom koji uređuje finansijsku podršku porodici sa decom, isplatioci su dužni da obračunaju i uplate istovremeno sa isplatom naknade, po propisima koji važe u momentu isplate naknade.

Član 57

Doprinose za lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu isplatilac je dužan da obračuna, obustavi i uplati prilikom isplate ugovorene naknade.

Lice koje ostvaruje ugovorenu naknadu dužno je da samo obračuna i uplati doprinose u slučaju kada tu naknadu ostvaruje od lica koje prilikom isplate naknade nije obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne odnose se na samostalne umetnike koji ostvaruju prihod od umetničke delatnosti, za koje se osnovica doprinosa i plaćanje doprinosa utvrđuje u skladu sa čl. 25. i 58a ovog zakona.

Član 58

Za preduzetnike koji porez plaćaju na paušalno utvrđeni prihod, samostalne umetnike, sveštenike, verske službenike i poljoprivrednike iz člana 27. stav 3. ovog zakona, izuzev lica iz člana 65b ovog zakona, obavezu doprinosa utvrđuje rešenjem Poreska uprava.

Član 58a

Utvrđivanje obaveze doprinosa za samostalne umetnike vrši Poreska uprava rešenjem, na osnovu podataka o osiguranicima po tom osnovu koje joj dostavlja nadležna organizacija za obavezno socijalno osiguranje, obaveštenja koja joj dostavljaju reprezentativna udruženja u kulturi i prijave za utvrđivanje obaveze doprinosa koju dostavljaju ti osiguranici.

Konačna obaveza doprinosa za samostalne umetnike utvrđuje se po isteku kalendarske godine u kojoj su ostvarili prihod iz člana 25. stav 1. ovog zakona po osnovu samostalne umetničke delatnosti ili druge delatnosti u oblasti kulture.

Samostalni umetnici su dužni da plaćaju akontaciju doprinosa iz člana 25. stav 2. ovog zakona, na osnovu rešenja Poreske uprave kojim se utvrđuje godišnja i tromesečna akontaciona obaveza doprinosa.

Radi utvrđivanja konačne obaveze doprinosa za prethodnu godinu, samostalni umetnici podnose nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave prijavu sa podacima i dokazima o ostvarenim oporezivim prihodima na koje se plaća porez na dohodak građana po zakonu koji uređuje porez na dohodak građana.

U prijavi iz stava 4. ovog člana, samostalni umetnici iskazuju i osnovicu za akontaciju doprinosa za koju se opredeljuju za tekuću godinu.

Prijava iz stava 4. ovog člana podnosi se najkasnije do 15. februara naredne za prethodnu godinu, odnosno u roku od 15 dana od dana sticanja statusa samostalnog umetnika, na obrascu koji propisuje ministar nadležan za poslove finansija.

Član 58b

Radi utvrđivanja obaveze doprinosa za samostalne umetnike, reprezentativna udruženja u kulturi kod kojih se samostalni umetnici vode na evidenciji dužna su da nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave dostave obaveštenje sa podacima o samostalnim umeticima koji nisu osigurani po drugom osnovu jednom godišnje, najkasnije do 31. januara tekuće godine.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži ime i prezime samostalnog umetnika koji nije osiguran po drugom osnovu, adresu i poreski identifikacioni broj.

Član 59

Utvrđivanje obaveze doprinosa za sveštenike i verske službenike, za domaće državljane zaposlene u inostranstvu i za inostrane penzionere vrši Poreska uprava rešenjem, na osnovu podataka o osiguranicima po tom osnovu koje joj dostavlja nadležna organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Član 59a

Doprinosi iz člana 58a ovog zakona plaćaju se u roku od 45 dana od dana početka tromesečja.

Do donošenja rešenja o utvrđivanju akontacije doprinosa za tekuću godinu, samostalni umetnici dužni su da plaćaju akontaciju u visini akontacije utvrđene rešenjem Poreske uprave za prethodnu godinu.

Razliku između uplaćenih akontacija doprinosa i iznosa konačne obaveze doprinosa utvrđene za prethodnu godinu rešenjem Poreske uprave, samostalni umetnici dužni su da plate u roku od 15 dana od dana dostavljanja prvostepenog rešenja o utvrđivanju konačne obaveze.

Član 60

Doprinosi za preduzetnike iz člana 58. ovog zakona plaćaju se u roku koji je zakonom koji uređuje porez na dohodak građana utvrđen kao rok za plaćanje poreza po tom osnovu.

Doprinosi za poljoprivrednike iz člana 58. ovog zakona plaćaju se u roku od 45 dana od dana početka tromesečja.

Doprinosi iz čl. 53. i 59. ovog zakona plaćaju se do 15. u mesecu za prethodni mesec.

Doprinosi iz člana 11. ovog zakona plaćaju se istovremeno sa isplatom ugovorene naknade, odnosno do petog u mesecu za prethodni mesec ako se ne ostvaruje ugovorena naknada.

Član 61

Utvrđivanje obaveze doprinosa za lica koja su se uključila u obavezno socijalno osiguranje vrši nadležna organizacija za obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa svojim aktom.

Član 62

Strani državljani koji se nalaze na školovanju ili stručnom usavršavanju na teritoriji Republike dužni su da plate doprinos za zdravstveno osiguranje najkasnije do dana upisa školske godine, semestra, odnosno početka drugog oblika stručnog usavršavanja, za taj period.

Obrazovna ustanova kod koje se strani državljani nalaze na školovanju ili stručnom usavršavanju na teritoriji Republike ne može izvršiti upis tih lica na školovanje, overu semestra, odnosno odobriti drugi oblik stručnog usavršavanja ukoliko ne pruže dokaz da su platili doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje.

Način plaćanja doprinosa iz stava 1. ovog člana utvrđuje organizacija za obavezno zdravstveno osiguranje svojim aktom.

Član 63

(Brisan)

Član 63a

Za obveznike doprinosa kojima se obaveza plaćanja doprinosa utvrđuje ili se utvrđivala u prethodnom periodu rešenjem poreskog organa i kojima je organizacija za obavezno socijalno osiguranje utvrdila svojstvo osiguranika samostalnih delatnosti, odnosno poljoprivrednika, u slučaju kada doprinos nije utvrđen za raniji period, obavezu nastalu za taj period utvrđuje rešenjem poreski organ.

Obaveza doprinosa iz stava 1. ovog člana utvrđuje se samo za doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Obaveza doprinosa iz st. 1. i 2. ovog člana utvrđuje se na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa i po stopi doprinosa koja važi u momentu utvrđivanja obaveze, u skladu sa ovim zakonom.

Član 64

Obveznici doprinosa ne mogu biti oslobođeni obaveze obračunavanja i plaćanja doprinosa.

Član 64a

Doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinos za zdravstveno osiguranje za samostalne umetnike iz člana 6. tačka 16) ovog zakona može plaćati jedinica lokalne samouprave, jedinica teritorijalne autonomije, Republika Srbija ili ustanova iz oblasti kulture čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, jedinica teritorijalne autonomije ili Republika Srbija.

Doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinos za zdravstveno osiguranje za sveštenike i verske službenike može plaćati jedinica lokalne samouprave, jedinica teritorijalne autonomije ili Republika Srbija.

Član 64b

Doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje lica za koja se sredstva za uplatu doprinosa obezbeđuju u budžetu Republike obračunava se, utvrđuje i plaća saglasno zakonu koji uređuje sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja i podzakonskim aktima za njegovo sprovođenje.

Član 65

U pogledu utvrđivanja, naplate i povraćaja doprinosa, pravnih lekova, kamate, kaznenih odredbi i drugih pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, izuzev odredaba koje se odnose na poreska oslobođenja, olakšice i otpis, primenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji uređuje porez na dohodak građana, odnosno zakona koji uređuje poreski postupak i poresku administraciju, ako ovim zakonom pojedina pitanja nisu drukčije uređena.

Član 65a

Dinarski iznos iz člana 13. stav 3. ovog zakona usklađuje se godišnjim indeksom potrošačkih cena u kalendarskoj godini koja prethodi godini u kojoj se usklađivanje vrši, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Usklađeni dinarski iznos iz stava 1. ovog člana objavljuje Vlada.

Usklađeni dinarski iznos iz stava 1. ovog člana primenjuje se od prvog dana narednog meseca po objavljivanju tog iznosa.

VIIIa UTVRĐIVANJE I PLAĆANJE DOPRINOSA ZA PREDUZETNIKA KOJI OSTVARUJE OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA I POSEBNE NEGE DETETA

Član 65b

Za preduzetnika koji ostvaruje ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansijska podrška porodici sa decom, ne plaćaju se doprinosi za obavezno socijalno osiguranje po tom osnovu za vreme ostvarivanja prava na tu naknadu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za preduzetnika koji nastavlja da obavlja preduzetničku delatnost za vreme ostvarivanja prava na ostale naknade, osnovicu doprinosa čini lična zarada, odnosno oporeziva dobit, odnosno paušalno utvrđeni prihod.

Obveznik plaćanja doprinosa za vreme ostvarivanja prava na ostale naknade je preduzetnik iz stava 2. ovog člana.

Član 65v

(Brisan)

IX POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG DOPRINOSA I PRESTANAK PLAĆANJA DOPRINOSA U TOKU TEKUĆE GODINE

Član 66

Obveznik doprinosa koji je sam platio doprinose, odnosno kome je u njegovo ime i u njegovu korist plaćen doprinos iz osnovice koja prelazi iznos najviše godišnje osnovice za kalendarsku godinu ima pravo na povraćaj tako više plaćenog iznosa doprinosa.

Pravo na povraćaj više plaćenog iznosa doprinosa u smislu stava 1. ovog člana utvrđuje se rešenjem Poreske uprave, na zahtev obveznika doprinosa koji se podnosi na propisanom obrascu.

Član 67

Obveznik doprinosa po osnovu ugovorene naknade, za koga doprinos obračunava, obustavlja i plaća isplatilac prihoda u skladu sa članom 57. stav 1. ovog zakona može u toku tekuće godine na propisanom obrascu podneti zahtev za prestanak obaveze plaćanja doprinosa po osnovu buduće ugovorene naknade u toj godini, kada osnovica doprinosa koji su plaćeni po osnovu ugovorene naknade zajedno sa osnovicama doprinosa koji su plaćeni po drugim osnovima dostigne iznos najviše godišnje osnovice doprinosa.

Rešenje o prestanku obaveze plaćanja doprinosa po osnovu buduće ugovorene naknade u toku tekuće godine donosi organizacija za obavezno socijalno osiguranje, u roku od 15 dana od dana podnošenja dokumentovanog zahteva obveznika.

Član 68

Ministar nadležan za poslove finansija, ministar nadležan za poslove rada, zapošljavanja i socijalne politike i ministar nadležan za poslove zdravlja sporazumno bliže uređuju uslove, postupak i način za povraćaj više plaćenog doprinosa i

prestanak obaveze plaćanja doprinosa po osnovu ugovorene naknade u toku tekuće godine.

X KONTROLA OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA DOPRINOSA

Član 69

Kontrolu obračunavanja i plaćanja doprinosa vrši Poreska uprava, u skladu sa propisima koji uređuju poreski postupak i poresku administraciju.

Član 70

Obveznik plaćanja doprinosa dužan je da o plaćenim doprinosima obaveštava Poresku upravu, saglasno zakonu koji uređuje poreski postupak i poresku administraciju, kao i nadležne organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, saglasno propisima koji uređuju obavezno socijalno osiguranje.

Član 71

Poreska uprava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja dužni su da međusobno razmenjuju podatke o obveznicima doprinosa, obveznicima obračunavanja i plaćanja doprinosa, osnovicama doprinosa, iznosima zaduženih i naplaćenih doprinosa, kao i druge službene podatke vezane za doprinose.

Poreska uprava dužna je da nadležnim organizacijama za obavezno socijalno osiguranje dostavlja obaveštenja, odnosno obrađene podatke o utvrđenim i naplaćenim doprinosima za osiguranike samostalne delatnosti i osiguranike poljoprivrednike, kvartalno, a najkasnije 30 dana od dana isteka kvartala.

Čl. 72-74a*

(Prestalo da važi)

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 75

Doprinosi za koje je obaveza plaćanja nastala, odnosno dospela do dana početka primene ovog zakona, obveznici plaćanja doprinosa su dužni da plate u skladu sa propisima koji su važili do dana početka primene ovog zakona.

Član 76

Poslodavci koji su do dana početka primene ovog zakona izvršili isplatu dela zarade za prethodni mesec, a posle početka primene ovog zakona vrše isplatu drugog dela ili konačnu isplatu zarade za taj mesec, dužni su da obračun i plaćanje doprinosa kod te isplate izvrše u skladu sa ovim zakonom.

Član 77

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe:

1) član 8. stav 1, član 151. tačka 2), član 160. stav 1. tačka 4), član 170, član 174. st. 1, 4. i 5, čl. 175. do 182, čl. 184. do 190, čl. 192. do 194, čl. 196. do 200, član 201. st. 1, 3, 4. i 6, čl. 202. i 203, član 205. i čl. 216. i 217. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", broj 34/2003);

2) član 94. tač. 9) i 10), član 100. stav 1. tač. 5) i 6), čl. 108. do 108nj, član 108p st. 2. i 3. i čl. 108r, 108t, 125a i 125b Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 18/92, 26/93, 53/93, 67/93, 48/94, 25/96, 46/98, 54/99, 29/2001, 18/2002 i 80/2002);

3) član 65. stav 1. tačka 4) i čl. 127. do 143. Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti ("Službeni glasnik RS", broj 71/2003).

Član 78

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. septembra 2004. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

("Sl. glasnik RS", br. 61/2005)

Član 21[s1]

Radi utvrđivanja mesečne akontacije doprinosa, za period od početka primene ovog zakona do kraja 2005. godine, samostalni umetnici dužni su da Poreskoj upravi dostave prijavu iz člana 13. ovog zakona (član 58a st. 4. i 5), najkasnije u roku od mesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Konačna obaveza doprinosa za obveznike iz stava 1. ovog člana za 2005. godinu utvrdiće se u skladu sa ovim zakonom.

Za osiguranike iz člana 5. ovog zakona koji su svojstvo osiguranika stekli do dana stupanja na snagu ovog zakona, osnovica doprinosa opredeliće se u smislu tog člana i podaci o tome dostaviti nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave, najkasnije u roku od mesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 22[s1]

Ovaj zakon primenjivaće se počev od prvog dana narednog meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim čl. 2, 3, 6, 7, 9, 16, 18. i 21. koji će se primenjivati od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

("Sl. glasnik RS", br. 62/2006)

Član 15[s2]

Odredba člana 5. ovog zakona primenjivaće se počev od 1. februara 2007. godine.

Član 16[s2]

Odredba člana 6. ovog zakona primenjivaće se na obračun i plaćanje doprinosa počev za 2007. godinu.

Član 17[s2]

Povlasticu iz člana 8. ovog zakona može da ostvari poslodavac koji na dan 1. septembra 2006. godine ima najmanje isti broj zaposlenih kao i na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 18[s2]

Prvo usklađivanje dinarskih iznosa, saglasno članu 13. ovog zakona, izvršiće se u januaru 2008. godine.

Član 19[s2]

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 20[s2]

Ovaj zakon primenjivaće se od 1. januara 2007. godine, osim člana 1. stav 2, koji će se primenjivati od dana stupanja na snagu ovog zakona i odredaba čl. 4, 7. i 8, koje će se primenjivati od 1. septembra 2006. godine.

Član 21[s2]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

("Sl. glasnik RS", br. 5/2009)

Član 9[s3]

Osnovicu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje lica za koja se sredstva za uplatu doprinosa obezbeđuju u budžetu Republike, za 2009. godinu čini iznos od 10% prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene po zaposlenom u 2008. godini, prema objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Član 10[s3]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

("Sl. glasnik RS", br. 52/2011)

Član 15[s4]

Odredba člana 6. ovog zakona primenjivaće se kod utvrđivanja osnovice doprinosa počev za 2012. godinu.

Član 16[s4]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

("Sl. glasnik RS", br. 101/2011)

Član 7[s5]

Odredba člana 2. ovog zakona primenjivaće se kod utvrđivanja osnovice doprinosa počev za 2012. godinu.

Član 8[s5]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

("Sl. glasnik RS", br. 47/2013)

Član 17[s6]

Isplatioci koji su do dana početka primene ovog zakona izvršili isplatu dela zarade, odnosno plate i naknade zarade, odnosno plate obračunavaju i plaćaju doprinose za obavezno socijalno osiguranje u skladu sa Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11 i 101/11) zaključno sa konačnom isplatom te zarade, odnosno plate i naknade zarade, odnosno plate.

Član 18[s6]

Osnovica doprinosa za preduzetnike, odnosno poljoprivrednike koji su u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana obveznici poreza na prihode od samostalne delatnosti, a koji se u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana opredele da od 1. jula 2013. isplaćuju ličnu zaradu kao svoje mesečno lično primanje, je lična zarada.

Član 19[s6]

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se najkasnije u roku od mesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 20[s6]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a odredba člana 9. st. 2. do 4. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2014. godine.

Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

("Sl. glasnik RS", br. 108/2013)

Član 10[s7]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

("Sl. glasnik RS", br. 57/2014)

Član 4[s8]

Odredbe člana 1. ovog zakona primenjivaće se od 1. avgusta 2014. godine, a odredbe čl. 2. i 3. ovog zakona primenjivaće se od 1. jula 2014. godine.

Član 5[s8]

Poslodavac koji je do 1. jula 2014. godine stekao pravo na olakšicu iz čl. 45. i 45a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13 i 108/13), olakšicu ostvaruje u skladu sa tim zakonom.

Član 6[s8]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

("Sl. glasnik RS", br. 112/2015)

Član 6[s9]

Poslodavac koji koristi olakšicu iz člana 45. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14 i 68/14 - dr. zakon), za određeno novozaposleno lice, nastavlja da koristi olakšicu u skladu sa članom 3. ovog zakona.

Poslodavac koji zasnuje radni odnos sa novozaposlenim licima od 1. januara 2016. godine, može da se opredeli da po osnovu radnog odnosa sa tim licima koristi olakšicu iz člana 3. ili iz člana 4. ovog zakona.

Član 7[s9]

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 2016. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

("Sl. glasnik RS", br. 113/2017)

Član 15[s10]

Osnovica doprinosa iz čl. 4. i 6. ovog zakona, koju čini 35% prosečne mesečne zarade po zaposlenom u Republici isplaćene u periodu od decembra 2016. godine zaključno sa novembrom 2017. godine, odnosno koju čini petostruki iznos prosečne

mesečne zarade po zaposlenom za navedeni period, primenjivaće se od prvog narednog dana od dana objavljivanja iznosa osnovice u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Iznos osnovica doprinosa iz stava 1. ovog člana objavljuje ministar nadležan za poslove finansija.

Član 16[s10]

Oslobođenje iz člana 10. ovog zakona primenjivaće se od 1. oktobra 2018. godine.

Član 17[s10]

Odredbe čl. 12. i 13. ovog zakona koje se odnose na utvrđivanje i plaćanje doprinosa za preduzetnika koji ostvaruje ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta, primenjivaće se od 1. jula 2018. godine.

Član 18[s10]

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 2018. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

("Sl. glasnik RS", br. 95/2018)

Član 15[s11]

Odredbe čl. 2, 10. i 11. ovog zakona primenjivaće se počev od 1. januara 2019. godine.

Član 16[s11]

Osnovice iz čl. 5, 6, 8, 9. i 14. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2019. godine.

Član 17[s11]

Odredba člana 12. ovog zakona primenjivaće se počev od 1. januara 2020. godine.

Član 18[s11]

Obvezniku doprinosa iz člana 13. ovog zakona kome do dana stupanja na snagu ovog zakona doprinos nije utvrđen za raniji period, poreski organ utvrđuje obavezu saglasno odredbama tog člana ovog zakona.

Postupke utvrđivanja doprinosa koje je do dana stupanja na snagu ovog zakona započela organizacija za obavezno socijalno osiguranje, okončaće ta organizacija po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 19[s11]

Osnovica doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje iz člana 35b Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - dr. zakon, 112/15 i 113/17), u delu koji se odnosi na lica za koja se ostvaruje oslobođenje iz člana 45g tog zakona, primenjuje se do isteka perioda za koji poslodavac ostvaruje to oslobođenje.

Član 20[s11]

Odredbe člana 43. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - dr. zakon, 112/15 i 113/17), primenjivaće se kod utvrđivanja najviše godišnje osnovice doprinosa za 2018. godinu.

Član 21[s11]

Poslodavac koji je do dana stupanja na snagu ovog zakona stekao pravo na oslobođenje iz člana 45g Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - dr. zakon, 112/15 i 113/17), nastavlja da koristi oslobođenje u skladu sa tim zakonom.

Oslobođenje iz stava 1. ovog člana poslodavac može da koristi za ona lica za koja je stekao to pravo do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 22[s11]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje***

("Sl. glasnik RS", br. 86/2019)

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 7[s12]

Odredbe ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2020. godine, osim odredaba člana 1. i člana 6. u delu koji se odnosi na oslobođenje od plaćanja doprinosa po osnovu zarade kod poslodavca koji obavlja inovacionu delatnost, koje će se primenjivati od 1. marta 2020. godine.

Član 8[s12]

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 9[s12]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".